

Eylül 2013 Sayı:41

I. Çin'de Gelişmeler

o Ekonomi

o Enflasyon ve Para Politikası

o Dış Ticaret

o Yatırımlar

II. Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

o AB ile ilişkiler

o ABD ile ilişkiler

o Diğer Ülkelerle İlişkiler

o Türkiye ile İlişkiler

III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin'de Gelişmeler

➤ Ekonomi

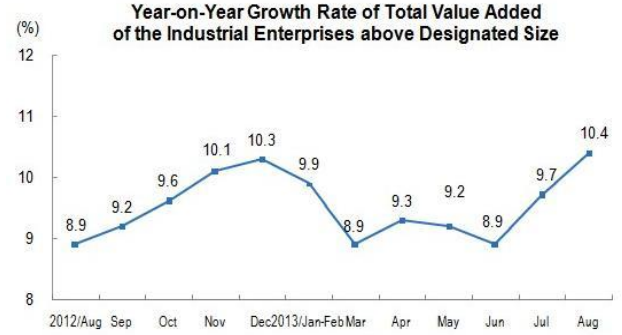
Çin ekonomik büyüme hedefi kolay ulaşılacak

Çinli Başbakan Li Keqiang, Dünya Ekonomi Forumu'nda yaptığı konuşmada Çin'in bu yılki ekonomik büyüme hedefine ulaşacaklarına şüphe duymadıklarını söyledi. Li, son iki aydır, Çin'de üretim faaliyetleri, sanayi çıktısı ve ticaret rakamlarının ekonomide iyileşmeyi gösterdiğini belirtti.

Çin'in bu yılki ekonomik büyüme rakamı yüzde 7.5 olarak hedeflenmişti. Ancak, son dönemlerde yavaşlayan ekonominin etkisiyle ekonomistler ülkenin ekonomik hedefine ulaşamayacağını söylüyorlar.

Başbakan Li, ekonomide yavaşlama olmasına rağmen hükümetin teşvik paketi önlemlerini uygulamaya koymasına gerek duymadıklarını, kısa vadeli önlemlerin ekonomideki sorunları derinden çözemeyeceğini inandıklarını sözlerine ekledi. Öte yandan, Li ekonomiyi canlandırmak için bütçe açığına gitmeyeceklerini ve yıl sonunda bütçe açığının GSMH'nın yüzde 2'ni tutacağını belirtti. (1)

Sanayi İşletmeleri Katma Değeri

2013 yılının Ağustos ayında, sanayi işletmeleri katma değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10.4 arttı.

Ocak-Ağustos ayları arasında ise sanayi işletmeleri katma değeri yüzde 9.5 artış görüldü.

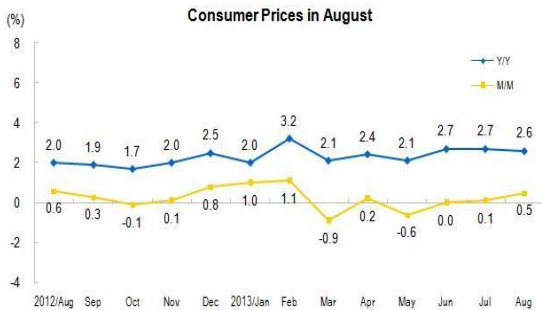
Ağustos ayında 41 sanayi dalının 39'unda büyüme kaydedildi. Tekstil sanayi yüzde 8.1, ham kimyasal maddeler ve kimya sanayi yüzde 12.3, metalik olmayan mineraller sanayi yüzde 11.7, demir içeren mineraller sanayi yüzde 13.6, genel makina imalatı yüzde 8, otomobil sanayi yüzde 13.9, demiryolu, gemi inşaatı, havacılık sanayi ve diğer ulaşım ekipmanları üretimi yüzde 2.2, bilgisayar ve diğer elektronik cihazların üretimi yüzde 10.7, elektrik ve ısı üretimi yüzde 12.2 oranında arttı. (2)

Çin İmalatı Büyümeye Devam Ediyor

Çin’de HSBC tarafından hazırlanan İmalat Sektörü Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) öncü veriler ile Eylül ayında 51,2 ye yükseldi. Eylül ayında 6 ayın en yüksek seviyesine ulaşan PMI, Ağustos ayında 50.1 puan seviyesindeydi. HSBC’nin Çin ekonomiste Qu Hongbin yaptığı açıklamada, dış ve iç talep şartlarından devam eden iyileşmenin PMI verisine destek verdiğini vurguladı. Öncü verilerle PMI, ankete katılanların yüzde 85-90’ının yanıtları ile hazırlanıyor, nihai PMI verisi ise bir hafta sonra açıklanacak. ABD QE programında Bullard gelişmeleri neticesinde altın fiyatlarında Asya seansı 1313 doları gördükten sonra Çin PMI larının desteği ile 1323 dolara geri topladı. Gün içerisinde FED başkanlarının konuşmaları etkili olabilir. (3)

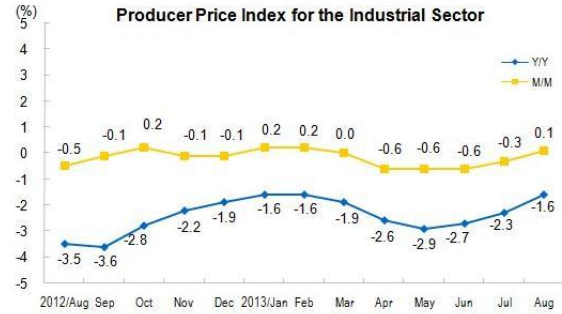
➤ Enflasyon ve Para Politikası

Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

2013 yılının Ağustos ayında, TÜFE yüzde 2.6 oranında arttı. Fiyatlar şehirlerde yüzde 2.5, kırsal kesimlerde ise yüzde 2.9 oranında arttı. Gıda fiyatları yüzde 4.7, gıda dışı ürünlerin fiyatları yüzde 1.5, tüketici mallarında fiyatlar yüzde 2.5, hizmet sektöründe ise yüzde 2.7 oranında arttı. TÜFE bu yılın ilk sekiz ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla ortalama yüzde 2.5 oranında arttı. (4)

Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

2013 yılının Ağustos ayında ÜFE bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1.6 oranında düştü. Bir önceki aya kıyasla yüzde 0.1 arttı. Bu yılın Ocak ve Ağustos ayları arasında ÜFE’de bir önceki yılın aynı dönemine göre ortalama yüzde 2.2 düşüş kaydedildi.

ÜFE, madencilik sanayinde yüzde 4.2, ham madde sanayinde 2.4, imalat ve işleme sanayinde yüzde 1.8 oranında düştü. Tüketim ürünlerinde üretim fiyatları aynı seviyede kaldı. ÜFE gıda ürünlerinde yüzde 0,5, giyim sanayinde yüzde 1.1 oranında yükseldi. (5)

Çin Mali Gelirleri

Çin Maliye Bakanlığı verilerine göre, geçtiğimiz Ağustos ayında, ülkenin mali gelirleri yüzde 12.1 oranında hızlı bir artış göstererek 858.8 milyar yuan oldu. Merkezi hükümetin gelirleri Ağustos ayında yüzde 12.1 arttı, 422.2 milyar yuan'e ulaştı.

Ülkenin mali gelirleri, bu yılın ilk sekiz ayında yüzde 8.1 arttı, 8.9 trilyon yuan olarak kaydedildi.

Yine aynı dönemde ülkenin mali giderleribir önceki yıla kıyasla yüzde 8.6 oranında arttı, 7.87 trilyon dolar oldu. (6)

➤ Dış Ticaret

Ocak ve Ağustos ayları arasında Çin'in dış ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 8.3 arttı, 16.87 trilyon yuan oldu. İhracat yüzde 9.2 oranında artarak 8.92 trilyon yuan oldu. İthalat yüzde 7.3 arttı, 7.96 trilyon yuan'e ulaştı. Çin'in ticaret fazlası yüzde 28.2

artışla 962.78 milyar yuan olarak kaydedildi.

Ocak ve Ağustos ayları arasında Çin ve Amerika arasındaki ticaret hacmi yüzde 6.6, Çin ve ASEAN dış ticaret hacmi yüzde 12.5 artarken, Çin-Avrupa dış ticareti yüzde 1.1 ve Çin-Japonya arasındaki dış ticaret yüzde 8.5 oranında azaldı.

Öte yandan, aynı dönemde Çin'in Hong Kong ve Tayvan ile yaptığı dış ticaret sırasıyla yüzde 30 ve yüzde 27.4 arttı. (7)

Dünyanın yeni ticaret lideri Çin olabilir

Çin Dış Ticaret Bakanlığı Sözcüsü Shen Danyang 24 Eylül'de verdiği demeçte, "küresel ekonomideki toparlanma ve ülke içinde yapılan reformalar ile birlikte 2013 yılı sonunda Çin dünya ticaretinde Amerika'yı geçerek dünyanın en büyük ticaretçisi olabilir" dedi.

Sözcü, Çin'in dünya ticaretindeki payının giderek arttığını sözlerine ekledi. 2010 yılında Çin'in dünya ticaretindeki payı yüzde 10.3'ken bu yılın ilk yarısında bu oran yüzde 11.5'e çıktı.

Hükümetin ticaret ortamını geliştirme çabaları, ülke ekonomisindeki iyileşme

sinyallari, son birkaç aydır ülkenin dış ticaretindeki iyileşmeler, Amerika ekonomisindeki canlanma, işletmelerin dış pazarlardaki rekabet gücünün artması Çin'i bu yıl sonunda dünya dış ticaretinde en büyük ülke yapabilir. (8)

Çinli ihracatçılar daha fazla ticari anlaşmazlıkla karşılaşabilir

PricewaterhouseCoopers Çin'deki ofisinin yayımladığı rapora göre, Çinli ihracatçılar yılın ikinci yarısında ve 2014 yılında dünya ekonomisinin gelişimindeki belirsizlikler, giderek artan ticari korumacılık faaliyetlerinin etkisiyle dış ticarete çok daha fazla anlaşmazlık yaşayacak.

Dış Ticaret Bakanlığı verilerine göre, 2012 yılında toplam 21 ülke Çin'e karşı 27.7 milyar dolar değerinde 77 adet ticari anlaşmazlık soruşturması başlatmıştı. Yükselen ekonomi ülkeleri ise Çin'e karşı toplam 54 ticari anlaşmazlık soruşturması açmıştı. (9)

➤ Yatırımlar

Çin'e yapılan Yabancı Direkt Yatırımlar (FDI)

2013 yılının Ocak ve Ağustos ayları arasında Çin'de kurulan yabancı işletmelerin sayında yüzde 8.22 oranında düşüş görüldü, toplam 14,480

yabancı işletme kuruldu. Ülkeye yapılan direk yabancı yatırımlar yüzde 6.37 arttı, 79.77 milyar dolar oldu.

Sadece Ağustos ayında FDI reel sektörde yüzde 0.62 arttı, 8.377 milyar dolara ulaştı.

10 Asya ülke ve bölgesinden (Hong Kong, Makao, Tayvan, Japonya, Filipinler, Tayland, Malezya, Singapur, Endonezya, Güney Kore) Çin'e yapılan direk yatırımlar yüzde 7.87 arttı, 68.632 milyar dolar oldu. Hong Kong'tan yapılan direk yatırımlar yüzde 10.29 arttı 51.557 milyar dolar oldu. Japonya'dan ülkeye giren yabancı sermaye yüzde 9.45 oranında arttı 5.562 milyar dolar oldu. Güney Kore'den yapılan FDI, yüzde 54.89 oranında artış gösterdi toplam sermaye 2.269 milyar dolara ulaştı. Tayland'dan yapılan yatırımlar yüzde 516.94 oranında artarak hızlı bir gelişim gösterdi 472 milyon dolar oldu. Amerika'nın Çin'e yatırımları bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 18.04 arttı, 2.479 milyar dolara yükseldi.

AB'nin 27 ülkesinden ülkeye giren FDI yüzde 24.27 arttı, 5.437 milyar dolar olarak kaydedildi. Almanya'nın ülkeye yatırımları yüzde 60.06 artarak 1.741 milyar dolar olarak kaydedilirken,

Fransa'nın yatırımları yüzde 24.81 artışla 892 milyon dolar oldu. (10)

"Shanghai Serbest Ticaret Bölgesi" 29 Eylül'de resmi olarak açılacak

Deneysel "Shanghai Serbest Ticaret Bölgesi" (SSTB) resmi olarak Eylül 29 tarihinde açılacak. SSTB içerisinde sermaye hareketleri serbestleştirilecek, yuanın bölgede tam konvertibil olacak.

Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Shanghai Belediye Komitesi'nin Ekonomi Komisyonu Müdür Yardımcısı Wang Liang bölge ile ilgili gerekli açıklamaları devletin kısa zamanda yapacağını, bölgenin şüphesiz Çin'in ekonomik gelişimi için bir pilot alanı olacağını söyledi. (11)

Çin'in Yurtdışı Yatırımları (ODI)

Bu yılın Ocak ve Ağustos ayları arasında Çinli yatırımcılar toplam 156 ülke ve bölgede 3583 şirket ve projeye yatırım yaptı. Reel sektörde yapılan direkt yatırımlar yüzde 18.5 arttı, 56.5 milyar dolar oldu.

Ocak ve Ağustos ayları arasında Hong Kong, ASEAN, AB, Avustralya, Amerika, Rusya ve Japonya'ya yapılan yatırımlar yüzde 3 oranında arttı, 39.11 milyar dolar oldu. Özellikle Amerika,

Avustralya, AB, ASEAN ve Rusya'ya yapılan direkt yatırımlar hızlı bir artış gösterdi, sırasıyla yüzde 260.3, yüzde 109.3, yüzde 85.1, yüzde 36.4 ve yüzde 24.2 arttı. Öte yandan, Hong Kong ve Japonya'ya yapılan yatırımlar sırasıyla yüzde 11.4 ve yüzde 25 oranında düşüş gösterdi.

Yılın ilk sekiz ayında yerel hükümetlerin gerçekleştirdiği yurtdışı direkt yatırımları yüzde 21.6 oranında arttı, 18.69 milyar dolar oldu.

Yılın ilk sekiz ayında yurtdışına en çok yatırım yapan bölgeler sırasıyla, Guangdong, Shangdong ve Pekin oldu. (12)

Çin-ASEAN Fuarı'nda toplam 19.7 milyar dolar değerinde anlaşma imzalandı

Çin'in güneyinde bulunan Guangxi Zhuang Otonom Bölgesi'nde gerçekleştirilen Çin-ASEAN Fuarı'nda 73 adet uluslararası işbirliği projesine imza atıldı. Bunlardan 94 Çin'e ait. Çin'in imzaladığı anlaşmaların toplam değeri 8.6 milyar dolar oldu.

Uluslararası işbirliği anlaşmaları tarım, ormancılık, madencilik, imalat sanayi, ulaşım, enerji, altyapı, turizm ve lojistik sektörlerini kapsıyor. (13)

Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

➤ AB ile ilişkiler

Macaristan ve Çin Merkez Bankası para takas anlaşması imzalayacak

Macaristan Merkez Bankası, Çin Merkez Bankası ile 10 milyar yuan değerinde para takas anlaşması imzalama kararı aldı. Anlaşma imzalandığında Avrupa Merkez Bankaları arasında Çin ile para takas anlaşması imzalayan ilk banka olacak.

Macaristan Merkez Bankası Müdürü, Daniel Palotai bankanın internet sitesine yaptığı açıklamada, Macaristanlı firmaların bu anlaşmadan yarar görececeklerini ve Çinli firmaların döviz riskini azaltacağını söyledi.

Banka, ki ülke dış ticaretinin son yıllarda, küresel ekonomik ortamdaki bozulmaya rağmen, istikrarlı bir gelişim gösterdiğini ve Çin'in 2012 yılında Macaristan'a toplam 1.8 milyar dolar değerinde ihracat yaptığını, Çin'in ülkeden 5.4 milyar dolar değerinde ithalat yaptığını belirtti. (14)

Çinli Huawei Avrupa'da beş yılda 5500 iş alanı yaratacak

Huawei, dünyanın ikinci en büyük telekomünikasyon ekipmanları ve sistemleri üreticisi, Pazarlama Bölümü Başkanı Patrick Zhang Avrupa'daki

ciolarının önümüzdeki 5 yılda 1 milyar dolara ulaşacağını söyledi.

Zhang, Avrupa'nın şirketin gelişimi için Amerika'dan çok daha fazla fırsatlar sunduğunu sözlerine ekledi.

Şirketin gelirlerinin önümüzdeki beş yıllık süre zarfında yüzde 10'u aşması bekleniyor.

Huawei'in 2012 yılı geliri 35 milyar dolar olmuştu. (15)

➤ ABD ile ilişkiler

Çin, ABD tahvillerini artırıyor

ABD Maliye Bakanlığı tarafından dün 17 Eylül'de açıklanan verilere göre, ABD'ye en çok borç veren ülke konumundaki Çin, Temmuz ayında 1,5 milyar dolarlık ABD tahvili aldı.

Temmuz ayında 1,5 milyar dolarlık ABD tahvili satın alan Çin'in elindeki ABD tahvil miktarı ise 1 trilyon 277 milyar 300 milyon dolara ulaştı.

ABD tahvillerini en çok satın alan ikinci ülke olan Japonya Temmuz ayında 52 milyar dolarlık tahvil alarak elindeki miktarı büyük ölçüde artırdı. Temmuz sonu itibariyle Japonya'nın elindeki ABD tahvil miktarı 1 trilyon 135 milyar 400 milyona çıktı.

Aynı dönemde yabancı ülkelerin elindeki ABD tahvil miktarı Haziran

sonundaki 5 trilyon 600 milyar 600 milyon dolara göre azalarak 5 trilyon 590 milyar 100 milyon dolar oldu. Böylece yabancı ülkelerin satın aldığı ABD tahvil miktarında, üst üste 4 ay düşüş görülmüş oldu. (16)

Çinli ithalatçılar Amerika ile 2.8 milyar dolar değerinde soya fasulyesi alım anlaşması imzaladı

17 Eylül tarihinde, Çinli firmalar Amerikalı tarım ihracatçıları ile toplam 4.83 milyon ton soya fasulyesi ithalatı yapmak için anlaşma imzaladı.

Çinli COFCO, Sinograin, Chinatex gibi Çin'in önde gelen gıda firmaları Amerikalı tarım şirketleri Archer Daniels Midland, Bunge ve Columbia Grain ve diğerleri ile toplam 13 ayrı anlaşmaya imza attı.

Çin dünyanın en büyük soya fasulye ithalatçısı. Yılın son çeyreğinde Çin'in dünyadan toplam 69 milyon ton soya fasulyesi ithal etmesi bekleniyor. (17)

➤ Diğer ülkeler ile ilişkiler

Çin, Afganistan'ın kalkınmasına desteğini sürdürecektir

Afganistan'daki barış ve yeniden yapılandırma sürecine faal şekilde katılan Çin'in, bu ülkeye yardım

sağlamayı mümkün olduğunca sürdüreceği açıklandı.

Çin'in Birleşmiş Milletler'deki daimi temsilcisi Liu Jieyi, 19 Eylül'de Güvenlik Konseyi'nde düzenlenen Afganistan konulu toplantıda, son yıllarda Afganistan'daki barış ve yeniden yapılanma sürecinde önemli gelişmeler sağlandığına işaret ederek, geçiş sürecinin kritik bir aşamaya girdiğini söyledi.

Liu, önümüzdeki yıl İstanbul Süreci'nin 4. Bakanlar Toplantısı'na ev sahipliği yapacak Çin'in, hem Afganistan'da hem de bölgede barış, istikrar ve gelişme sağlanması için katkılarda bulunmaya devam edeceğini belirtti. (18)

Güney Kore ve Çin Serbest Ticaret Anlaşması (FTA)

Güney Kore Yonhap Haber Ajansı'nın verdiği bilgi doğrultusunda Güney Kore ve Çin Serbest Ticaret Anlaşması'nın (FTA) temel ilkeleri üzerinde anlaşmaya vardı.

İmalat sektöründe iki ülke daha liberal ticaret gerçekleştirmeyi ve ithalat tarifelerini yaklaşık yüzde 90 oranında kaldırma konusunda mutabık kaldı.

Anlaşmanın yıl sonunda imzalanması planlanıyor. (19)

" Xi Jinping'in Orta Asya ziyaretinde önemli sonuçlar alındı"

Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı Cheng Guoping, Cumhurbaşkanı Xi Jinping'in dört ülkeyi kapsayan Orta Asya ziyareti ve SİÖ Bişkek Zirvesi'ne katılımı sırasında alınan sonuçlar hakkında bilgi verdi.

Cheng Guoping, 13 Eylül'de Shanghai İşbirliği Örgütü (SİÖ) Bişkek Zirvesi'ne katılan Çin heyetinin medya merkezinde düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşmada, Çin Cumhurbaşkanı'nın Orta Asya ziyaretindeki yoğun gündeminin başarılı sonuçlar verdiğini söyledi. Cheng Guoping, Xi Jinping'in ziyaretinde alınan sonuçları şöyle sıraladı:

1. Çin ile Orta Asya ülkeleri arasındaki ilişkilerin seviyesi kapsamlı biçimde yükseltildi.
2. Çin'in Orta Asya'ya yönelik dış politikası derin şekilde açıklandı.
3. Çin ile Orta Asya arasındaki somut işbirliğinin gelişmesi hızlandırıldı.
4. Enerji işbirliğinde büyük ilerleme kaydedildi.
5. Stratejik ve güvenlik işbirliği daha da güçlendirildi.

Cheng Guoping, SİÖ Zirvesi sırasında, Xi Jinping'in çeşitli faaliyetlere

katılmanın yanı sıra, Kazakistan, İran ve Moğolistan'ın liderleriyle iki taraflı görüşmeler de yaptığını hatırlattı. Cheng Guoping, Xi Jinping'in görüşmelerde çeşitli ülkelerin liderleriyle SİÖ'nün her türlü alanındaki işbirliği hakkındaki bilgi ve deneyimleri kapsamlı şekilde özetlediğini, SİÖ'nün gelişmesinin karşı karşıya bulunduğu durumu analiz ettiğini, önemli uluslararası ve bölgesel sorunlar üzerinde fikir alışverişinde bulunduğunu, SİÖ'nün yeni aşamadaki çalışmalarında düzenlemeler yaptığını ifade etti. (20)

Çin ve Türkmenistan enerji işbirliklerini arttırıyor

Çin Cumhurbaşkanı Xi Jinping'in ve Türkmenistan Cumhurbaşkanı Gurbanguly Berdymukhamedov'un ikili görüşmesinin ardından yayımlanan bildiride Çin ve Türkmenistan'ın enerji işbirliklerini daha da arttıracaklarını söyledi.

Dökümanda, iki tarafın Çin ve Türkmenistan arasındaki A ve B doğalgaz hatlarının güvenliğinin sağlanması ve operasyonun sağlıklı bir şekilde faaliyet göstermeye devam etmesi konularına değinildi.

Öte yandan, taraflar C doğalgaz hattının inşaatının yakın bir tarihte tamamlanması, D hattının ise 2016 yılı itibarıyla doğal gaz transferine

başlatılması konularında anlaşmaya vardı. Bildiriye göre, doğal gaz hatları tamamlandığında Çin ve Türkmenistan arasında yılda 65 milyon metreküp doğalgaz transferi yapılması hedefleniyor. (21)

➤ Türkiye ile İlişkiler

Türkiye'nin füze kalkanı ihalesini Çinli firma kazandı

Uzun menzilli füze savunma sistemi ihalesinde, Çin Halk Cumhuriyeti'nden CPMIEC firması ile sözleşme görüşmelerine başlanacak.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında toplanan Savunma Sanayii İcra Komitesi, gündeminde yer alan konularda karar verdi.

Toplantının ardından yapılan yazılı açıklamaya göre, uzun menzilli bölge hava ve füze savunma sistemi projesi kapsamında Çin Halk Cumhuriyeti'nden CPMIEC kuruluşu ile değerlendirmeye esas teklif bedeli üzerinden, sistemlerin ve füzelerinin Türkiye'de ortak üretilmesi amacıyla sözleşme görüşmelerine başlanmasına karar verildi. (22)

Ali Babacan, Çin Başbakanı Li ile Görüştü

Çin'in kuzeydoğusundaki liman şehri Dalian'de düzenlenen 2013 Dünya Ekonomi Forumu'na (WEF) katılan Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Çin Başbakanı Li Keqiang ile görüştü.

Çin'in kuzeydoğusundaki liman şehri Dalian'de düzenlenen 2013 Dünya Ekonomi Forumu'na (WEF) katılan Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Çin Başbakanı Li Keqiang ile görüştü.

Çin medyasına göre, görüşmede iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkiler ile birlikte siyasi konuların ele alındı. Özellikle son dönemde dünya gündemini meşgul eden bölgesel konuların da görüşüldüğü kaydedildi.

Çin Uluslararası Radyosu'na göre, Li Keqiang, Çin ile Türkiye arasındaki stratejik işbirliği ilişkilerinin gelişmesinde olumlu seyrin devam ettiğini, iki ülkenin çekirdek çıkarlarına ve kaygı duyduğu konulara ilişkin olarak birbirine destek verdiğini söyledi. Li ayrıca, Çin'in Türkiye'yle üst düzey temasları yoğunlaştırarak, hızlı tren ve sivil havacılık gibi büyük ölçekli altyapı tesisleri işbirliğini hızlandırmaya, iki taraflı ticareti dengeli şekilde

geliştirmeye, uluslararası ve bölgesel işlerdeki temas ve eşgüdümü güçlendirmeye, iki ülke arasındaki ilişkileri derinliğe ilerletmeye hazır olduğunu da ifade etti.

Radyonun haberinde Babacan ise son yıllarda Türkiye ile Çin arasındaki ilişkilerin kapsamlı şekilde geliştiğini, Çin'le olan ilişkilere büyük önem veren Türkiye'nin Çin'le stratejik temasları güçlendirerek, her alanda işbirliğini genişletmeye, önemli bölgesel sorunlardaki eşgüdüm ve işbirliğini pekiştirmeye ve ikili ilişkileri yeni seviyeye taşımaya hazır olduğunu dile getirdi.

Ali Babacan'ın bugünkü görüşmesi aynı zamanda Türkiye'den, Çin'de geçtiğimiz Mart ayında Başbakanlık görevine gelen Li Keqiang ile yapılan ilk kez üst düzey görüşme oluyor. (23)

Türk Lirası, Amerikan Doları ve AVRO karşısındaki Çin Yuan (RMB) kuru (27.09.2013) (24)

Türk Lirası	3.03321
Amerikan Doları	6.12134
AVRO	8.25949

➤ **Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları**

- 5 Eylül, China's Changhe Aircraft Industrial Group (CAIG) ve Amerikalı Sikorsky Aircraft Corporation işbirliği anlaşması imzaladı. Anlaşma kapsamında S-76D ticari helikopter üretilecek. 2018 yılı itibarıyla yılda 24 helikopter üretimi hedefleniyor. (25)
- 12 Eylül, Bank of Albania ve People's Bank of China 2 milyar yuan değerinde para takas anlaşması imzaladılar. Anlaşma üç yıl süre zarfında geçerli olacak ve tarafların mutabık kalması şartı ile uzatılabilecek. (26)
- 6 Eylül, China National Petroleum Corporation (CNPC) Rusya'nın enerji devi Gazprom doğal gaz ithalatı için yıl sonunda anlaşma imzalayacaklarını açıkladı. Gazprom 2018 yılında Çin'e doğal gaz göndermeye başlayacak. (27)
- 24 Eylül, Amerikalı domuz üreticisi Smithfield Foods'un 7.1 milyar dolara Çinli şirket Shuanghui International Holdings'e satılması kararı aldı. Anlaşma prosedürlerinin Eylül ayı sonunda tamamlanması bekleniyor. (28)

Kaynaklar

1. <http://money.163.com/13/0911/20/98H4SAVF00253B0H.html>
2. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20130910_402926003.htm
3. www.fxevi.com/cin-imalati-buyumeye-devam-ediyor
4. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20130909_402925566.htm
5. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20130909_402925567.htm
6. http://gks.mof.gov.cn/zhengfuxinxi/tongjishuju/201309/t20130911_987958.html
7. <http://www.mofcom.gov.cn/article/ae/ah/diaocd/201309/20130900308674.shtml>
8. <http://finance.eastday.com/m/20130925/u1a7679435.html>
9. <http://finance.people.com.cn/n/2013/0916/c1004-22940611.html>
10. <http://www.mofcom.gov.cn/article/ae/ah/diaocd/201309/20130900308674.shtml>
11. <http://bank.zgjr.com/News/2013918/bankchina/92639083500.shtml>
12. <http://www.mofcom.gov.cn/article/ae/ah/diaocd/201309/20130900308674.shtml>
13. <http://roll.sohu.com/20130905/n385987108.shtml>
14. <http://cn.wsj.com/gb/20130910/beu075611.asp>
15. <http://cn.reuters.com/article/chinaNews/idCNCNE98L00Y20130922>
16. <http://turkish.cri.cn/781/2013/09/18/1s152180.htm>
17. <http://cn.reuters.com/article/commoditiesNews/idCNL3S0HD05620130917>
18. <http://turkish.cri.cn/781/2013/09/20/1s152217.htm>
19. <http://world.huanqiu.com/exclusive/2013-09/4329576.html>
20. <http://turkish.cri.cn/781/2013/09/14/1s152099.htm>
21. http://news.xinhuanet.com/politics/2013-09/04/c_117214884.htm
22. <http://turkish.cri.cn/781/2013/09/27/1s152388.htm>
23. <http://www.haberler.com/ali-babacan-cin-basbakani-li-ile-gorustu-5048079-haberi/>
24. <http://www.xe.com>
25. <http://news.163.com/air/13/0906/13/983FU9CN00014P42.html>
26. http://news.xinhuanet.com/fortune/2013-09/12/c_117348449.htm
27. http://news.xinhuanet.com/2013-09/07/c_132699587.htm
28. <http://overseas.caijing.com.cn/2013-09-25/113340743.html>

